

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vseh dan sveder izvsemni modelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Zavezniške čete so zavzele Sieniawo in vjele 7000 Rusov. — Borbe ob Dnjestru, pri Przemyslu in ob Pilici. — Položaj na zapadnem bojišču.

NAŠE ČETE SO ZAVZELE SIENIAWO IN VJELE 7000 RUSOV.

Dunaj, 19. maja. (Kor. urad.) Uradno razglašajo, dne 19. maja opoldne:

Zavezniške čete, ki so prodirle na vzhodni breg Sana, so včeraj potisnile močne ruske sile, ki so se severovzhodno od Jaroslawa znova postavile v boj, preko Lubaczowke. Sieniawo smo zavzeli. Prehod preko Sana smo izsilili tudi tamkaj, pri tem vjeli 7000 mož in vplenili 8 topov. V jutranjih urah poskušene sovražne protinapade smo krvavo odbili.

Boji na gorenjem Dnjestru in v okolici Stryja še trajajo. Naše napačne kolone so severno od Sambora v naskoku zavzele več ruskih višinskih pozicij in osvojile vasi, ki jih je sovražnik trdovratno branil.

Na črti ob reki Prut se ni prigojilo ničesar bistvenega.

V ruski Poljski se verše boji v pogorju pri Kielcah.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

OB SANU SO NEMCI VJELI 7000 RUSOV. — BORBA V POLJSKI IN PRI PRZEMYSLU.

Berolin, 19. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 19. maja.

Jugovzhodno bojišče.

Rusi so včeraj poskušali ustaviti s protinapadi nadaljnje prodiranje naših čet, ki so udarile preko Sana (severno od Przemysla). Vsi ti napadi so se izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika.

Divizija, obstoječa iz hanoverskih in oldenburških čet, je v zadnjih dveh dneh v bojih za prehod preko Sana vjela 7000 mož ter vplenila 4 topove in 23 strojnih pušk.

Med Pilico in gorenjo Vislo, kakor tudi jugo - vzhodno od Przemysla se boji nadaljujejo.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOJI OB NJEMENU.

Berolin, 19. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 19. maja.

Vzhodno bojišče:

Na črti Shagori - Frauenburg so včeraj nastopile močnejše sovražne sile.

Severno in južno od Njemena še trajajo boji.

Vrhovno armadno vodstvo.

ZA NEMCE USPEŠNI BOJI NA FRANCOSKEM.

Berolin, 19. maja. (Kor. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan, dne 19. maja.

Zapadno bojišče:

Severno od Yperna so se boji na vzhodnem bregu Kanala razvijali za nas ugodno.

Južno od Neuve Chapelle so Angleži v močnem artiljerijskem ognju pričeli na posamnih točkah z novimi napadi. Povsodi smo jih odbili.

Na Loretski višini smo zavzeli nekaj sovražnih jarkov in vplenili pri tem 2 strojni puški.

Močan francoski napad proti južnemu delu Neuville, se je z največjimi izgubami za sovražnika razbil ob našem ognju.

V Pretrskem gozdu so Francozi o polnoči poskusili prodirati, a smo jih ustavili s svojim artiljerijskim ognjem.

Vrhovno armadno vodstvo.

Usodepolni dan.

Udarila je usodna ura. Danes popoldne se je sešel italijanski parlament in sedaj se pokaže, ali se bo Italija sporazumela s svojimi dolgotrajnimi zaveznicami, Avstrijo in Nemčijo, ali pa vzame v roke meč in se loti kot zaveznica tripelelente vojne.

Že od trenutka, ko se je začela sedanja vojna, je vsakega resničnega poznavalca avstrijsko - italijanskega razmerja, neprestano mučila misel, če ostane Italija do konca nevtralna. Da bi šla v boj proti Franciji in Angliji, na to še misliti ni bilo, kajti Italija je vstopila v trozvezo z načelnim pridržkom, da vsled te alijance ne pride nikdar v nasprotje z Anglijo, in se proti Franciji in Angliji sedaj že celo ni hotela obrniti, ker ima Angleška v posesti Gibraltar in Sueski kanal, Malto in Ciper, Francija pa Toulon in Biserto, ki jo je imenoval francoski minister Pelltan pištolo, obrnjeno na srce Italije. Francija in Angleška obvladata Italijo s svojimi združenimi močmi popolnoma.

Upalo pa se je in upa se še sedaj, da ostane Italija vendar nevtralna, zlasti ker se ji je za njeno nevtralnost ponudilo odškodovanje, ki bi ji dalo več, kakor bi sploh mogla zahtevati v imenu narodnostnega načela. Očitno pa je, da je nastalo v Italiji velikansko ljudsko gibanje, ki hoče vojno za vsako ceno, vojno v prvi vrsti proti Avstriji, pa tudi proti Nemčiji; to gibanje je tako velikansko, da je področje največje ovire in je upanje, da se Italija vendar ne odloči za vojno, le jako medlo.

Nasprotje Italijanov proti Avstriji je starodavno, toda, ko je aprila meseca leta 1867. italijanski parlament razpravljal o mirovni pogodbi z Avstrijo, se ni ne en poslanec oglašil za tiste aspiracije, za katere se je pred vojno potegovalo italijansko gibanje. Ne ena beseda ni bila izrečena za Trident, Furlanijo, Trst ali Istro — zdelo se je, da so vsa nasprotja za vedno poravnana. Tudi z Nemčijo je bila nova Italija v najboljšem razmerju in ko je nastala nemško - francoska vojna leta 1870. in sta bila kralj in vodja vojaške stranke general Cialdini za pomoč

Franciji, so se zgodile demonstracije in izgrede in poznejši minister Nicotera je grozil vladi z revolucijo, če ne ostane na strani Nemčije.

Prvo nasprotje med Avstrijo in Italijo se je pojavilo za časa rusko-turške vojne. Tedaj je bila Italija v stiski. Na eni strani se je bala, da ji Francija vzame Rim in ga vrne papu, na drugi strani se je bala, da sprožita Avstrija in Nemčija rimsko vprašanje. Tedaj je Crispi najprej potoval v Pariz in v London, potem pa v Gastein, kjer se je sešel z Bismarckom. Tu je bil položen temelj poznejši trozvezi, a že tedaj je Crispi zastopal stališče, da Avstrija naj ne dobi Bosne in Hercegovine, ker bi tako postala kraljica Adrije. Potem je šel Crispi obiskat Andrassyja. Tedaj je ponovil Palackega besede: »Če bi ne bilo Avstrije, bi se morala ustanoviti«, a je vendar zastopal stališče, da Avstrija ne sme dobiti Bosne in Hercegovine. Tedaj je »Fremdenblatt« ostro nastopil proti Crispiju in izjavil, da Avstrija ne da Italiji ne ene pedij svoje zemlje, tudi če bi še toliko pridobila na Balkanu. Se med rusko - turško vojno je Italija z vsilo zahtevala, da se ji po vojni dajo kompenzacije, če zasede Avstrija Bosno in Hercegovino.

Ko je Francija zasedla Tunis, se je čutila Italija ogroženo in prikrasano in tedaj se je približala Nemčiji in Avstriji in sklenjena je bila trozveza, prijateljstvo z Avstrijo in z Nemčijo. Ta politična zveza sicer ni odgovorila čustvom Italijanov, a vendar je dolgo ustrezala svojemu namenu. Sedanjí minister zunanjih del, Sonino, je dne 29. maja 1881 slovesno izjavil, da nima irredentizem nobenega smisla več in da »rivendicare Trieste come un diritto sarebbe un' esagerazione del principio di nazionalità«. L. 1881. je bilo Soninu pridobitev Trsta pretiranje narodnostnega principa, minister Manzini pa je leta 1883. izjavil, da Trst in Trident nista bistvenega pomena za Italijo, »non vappresentano nemmeno un bisogno essenziale«.

Navzlic temu, da je nacionalno gibanje v Italiji naraščalo, je bilo vendar medsebojno razmerje trozveznih držav dosti ugodno, dokler

ni prišla aneksija Bosne. Italiji na ljubav se je Avstrija odpovedala pravicam, ki jih ji je dal berlinski kongres glede Sandžaka, a če je to tudi oficijalne italijanske kroge zadovoljilo, v ljudstvu se je tedaj začelo veliko gibanje proti Avstriji. Od leta do leta je irredentizem zadobil več moči in roko v roko z njim so šla imperijalistična prizadevanja, ki so provzročila okupacijo Tripolitanije, otoka Rodosa in drugih otokov. Od leta 1908. naprej je vladala med Avstrijo in Italijo skoro neprestano večja ali manjša napetost in ko je prišlo do sedanje vojne, se je takoj pokazalo, da so simpatije Italije odločno na strani tripelelente in od meseca do meseca je rasla agitacija za vojno proti Avstriji in Nemčiji.

Reklo se je te dni, da je trozvezna pogodba odpovedana. — D'Annunzio je dejal, da je zapadla in nična — kaj je resnica, se nam pokaže v italijanskem parlamentu.

»VOJNA JE DEJANSKO TOLIKO KAKOR NAPOVEDANA.«

Rim, 19. maja. »Giornale d'Italia«, Salandrov organ, izjavlja: Vojna je dejansko toliko kakor že napovedana vsled solidarne volje kralja, vlade in naroda.

Poroča se, da je kralj do zadnjega omaroval. Končno se je odločil za vojno, ker je grozil šef generalnega štaba Cadorna, da sicer demonstrativno odstopi.

ITALIJA PRIČAKUJE AVSTRIJSKO - NEMŠKI ULTIMATUM.

Rim, 19. maja. »Messaggero« pravi, da je neposredno pričakovati avstrijsko - nemškega ultimatum. List pozivlja občinstvo, da se naj obnaša napram odpotujočim nemškim in avstrijskim poslanikom dostojno, češ, da morajo Italijani dokumentirati, kako vzvišeni so nad Nemci, ki so svoj čas odpotujoče poslanike trojnega sporazuma brutalno razžalili.

ODLOČILNA SEJA ITALIJANSKEGA PARLAMENTA.

Italijanska zbornica se sestane danes popoldne ob 2., senat pa se zbere ob 4. — Ministrski svet je

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.
(Dalje.)

XIX.

Ko je Annie nevedé kako prišla v svoje stanovanje, je zbežala v svojo spalnico ter se v njo zaprla. Tresoč se po celem telesu, pobita in prepadena se je vrgla na chaise-longo in zakopala svoj obraz v blazino. Nekaj časa se sploh ni zavedla, kaj se je pripetilo. Polagoma pa ji je strašni prizor vstajal pred duhom. Tedaj je skočila na noge, njen pogled ji je osteklenel, nos ji je postal šiljast, ustnice so se ji trdno stisnile in njeni prsti so nervozno mrcvarili rob njenega robca. Gospa de Blanzac je bila že dve leti metresa njenega soproga ... in Jacques jo je poročil le radi denarja! To odkritje jo je sprva navdalo s tako grozo, kakor če bi videla, pogrezati se svojo hišo in izginjati tla pod svojimi nogami. Zdaj, pod vtisom te dvojne brezstidnosti se je dvignil v njej cel val jeze in za-

ničevanja ... Jacques ni bil gentleman! To se ji je zdelo strašnejše od nezvestobe same ... Prejel je od nje, ne da jo ljubi, ogromno premoženje. Po krivem je prisegel, lagal je milijonkrat, on, čigar hiša je imela geslo: »Vse za pravico.« Vjela se je v eno tistih bogatih deklicam nastavljenih pastij, pred katerimi jo je svaril Frank Barnett. Ah! da zvedo to bila! ... Annie se je čudila, kako je mogla biti tako lahkoverna napram besedam tujca. Spomnila se je dineja pri vojvodinji, kjer je Jacquesa prvič videla. Napravil je nanjo vtis tako odličnega grand - seigneurja, pravega markija in prav nič se ni zanj brigal. Dolgo časa ji sploh ni kazal nikakega zanimanja ... In vendar jo je že takrat nameraval poročiti. Vse to je bilo premišljeno, da jo tembolj razvnamejo. Bila je žrtev pravega komplota ... Dogodki, ki so jo približali, so ji stopili v spomin. Prepričana je bila, da so bili tudi ti dogovorjeni. Nato se je spomnila krasnih Jacquesovih besed, tako veličastnih in nežnih, ko ji je odkril svojo ljubezen ... Žgoča rudečica ji je zalila obraz. Norčeval se je iz nje! Ah, izvrstno je igral svojo vlogo, da, nedosežno! ... Sroč mlade

žene se je napolnilo z bridkostjo ob misli, da ga niti njeno iz kraljevskega premoženja obstoječe darilo ni moglo dovesti do tega, da jo spoštuje. Po preteku poldruga leta jo je že varal ... varal pod njeno lastno streho! Še dalje jo je slepil, zagotavljal jo svoje ljubezni. Ta obdolžitev, ki je prekinila njegov hnavski poljub, je bila v resnici kazena ... V duhu je zopet zagledala gospo de Blanzac, ki tik pred njima govori te strašne besede, ki naj jo ločijo za vedno. Zdelo se ji je mnogo večja, strašna v svoji blehosti in s svojimi široko odprtimi očmi. Kaj jo je gnalo k temu izdajstvu? Ljubosumnost? Zakaj neki je bila ljubosumna, saj je vedela, da Jacques ne čuti ljubezni za njo, Annie? ... In dve leti sta se ljubila. Njena zaupljivost jima je kaj prav prišla! ... Ne samo, da ju ni nadzirala, še celo drug ob drugega ju je posadila ... Kako sta jo varala, kako se je njo igrala! Ni čudo, da sta si vedno imela toliko povedati! Morda sta se sestajala v kakem misterioznem pritličju kakor junaki v Vie Parisienne! Vojvodinja, ta odlična dama, tako ponosna, je pohajala v stanovanje, katero je opravič njen ljubček z denarjem svoje žene! Zares nedosežno! ... O, ta kras-

na družba! ta krasna družba! je ponavljala Annie na ves glas in pestila roke ... Da, prav drug za drugega sta bila ustvarjena, fizično in moralno ... Mlada žena se je hipoma začutila samo, zapuščeno in solze so ji stopile v oči ... Kaj naj stori? ... Ali naj se loči? ... In Jacques poroči potem gospo de Blanzac, Ne, nikdar mu ne privoščiti tega zadoščenja. Njegovga naslova in imena ne odloži; dovolj sta jo stala, da se more po pravici z njima krasiti. Vrne se v Ameriko k svoji materi, k svojim sorodnikom, v to pošteno družbo, katere bi ne smela nikdar zapustiti ... Vrniti se v Ameriko? ... Ob tej misli je Annie hipoma začutila silo vezij, ki so jo priklepale na Evropo. Čudno, pred očmi ji je vstal New - York s svojimi dolгими cestami, svojimi ozkimi in visokimi hišami, svojimi meščansko skromnostjo opravljenimi stanovanji, svojim z brzojavnimi žicami prepreženim nebom, svojim silnim in hrupnim življenjem. Nato je zagledala Pariz, to elegantno in veličastno mesto. Čutila je, da bi ga težko zapustila. In Blonay, ki ga je tako zelo ljubila! In njena pričeta dela, ta dobri župnik, s katerim se je tako dobro razumela in njena tašča, ki ji je bila taka iskrena prijatelj-

ca! ... Nek sum ji je vstal v duši. Mari ni tudi njena tašča igrala kako vloge, tudi ona? Morda je bil tudi njen sestanek v Bluetti dogovorjen? ... Nekaj časa je premišljevala, nato se ji je razjasnil obraz. Ne, gospa d'Anguilhon ni bila udeležena pri vseh teh odurnih stvareh; resnice ni niti slutila. Dobro ji je delo, da more vsaj v njo še verovati ... In mlada žena je še dalje z izvanredno bistroumnostjo preiskovala svoj položaj. Ker nikakor ni hotela privoliti v ločitev od svojega moža, morala je ostati v Franciji. Njen sin je bil prihodnji gospod v hiši d'Anguilhonov; ni ga mogla odvesti v Ameriko ... Če pa ostane, tedaj mora še nadalje živeti s svojim soprogom pod isto streho, ne sme vzbuditi javne pozornosti in mora varovati čast imena, katero nosi. To hoče poskusiti. S tem, da svojega mesta ne zapusti, prevari vojvodinjinu upe in se tem krutejši maščuje. Tako se potolaži.

Uboga Annie! Kako bi bila ogorčena, da ji je kedo v tem trenutku rekel, naj se šteje srečno, ker jo njena dolžnost veže ostati pri Jacquesu, katerega je kljub vsemu ljubila in ga bode ljubila še vnaprej ...

(Dalje prihodnje.)

snoči v dolgi nočni seji pripravil vse predloge za usodno zasedanje parlamenta. Predvsem bo predložena parlamentu zakonska osnova, ki izroča vso državno oblast v kraljeve roke, nadalje predloge o izrednih kreditih za armado in mornarico, o ukrepih za vzdrževanje javnega miru in reda, o izrednih sodiščih, o organizaciji in prometu železnic v vojnem času, končno budgetni provizori za 1915/16 in menda tudi nov moratorij.

Kreditna predloga vlade vsebuje tudi emisijo 4 $\frac{1}{2}$ % narodnega posojila v znesku 1 milijarde lir.

Po kratkih eksposjih ministrskega predsednika Salandra in zunanjega ministra Sonine, bo izvolila zbornica poseben odsek 24 poslancev, ki bo sestavil poročilo o vladnih predlogih tako, da bo mogla zbornica še danes o njih glasovati. Nato bo zbornica najbrže odgojena.

Takoj po seji parlamenta se sestane zopet ministrski svet, da odobri predloge vojaškega značaja, ki jih je pripravil v sporazumu s šefom generalnega štaba vojni minister Zupelli.

Razburjenje v Rimu je bilo cel dan nepopisno. Ko so ponoči odhajali ministri s posvetovanja, so jih obkolili časniki, roče jih za informacije. Toda ministri so varovali tajnost svojih sklepov. Le eden je dejal nekemu znanemu žurnalistu: »Prav mirno greste lahko spat...«

IZPOPOLNITEV MINISTRSTVA.

»Pester Lloyd« poroča, da se bo predstavilo danes v zbornici izpopolnjeno ministrstvo. Imenovani bodo za ministre brez portfelja: Bisolati za reformne socialiste, Barzilai za republikance in Fera za radikalce.

»ZELENA KNJIGA« ITALIJANSKE VLADE.

Iz Rima poročajo: Pred današnjo sejo dobe italijanski poslanci v roke zbirko diplomatskih dokumentov, »Zeleno knjigo«, ki naj dokaže pravilno postopanje italijanske vlade. V zbirki se nahajajo dokumenti od sarajevskega umora pa do konca aprila t. l. »Tribuna« pravi, da izhaja iz teh dokumentov, da so bili odnosi med Italijo in Avstrijo na začetku vojne popolnoma prijateljski, pozneje normalni do trenutka, ko so prišle na razgovor nacionalne aspiracije Italije. Avstrija da je razumela, da mora te aspiracije odobriti, že radi tega, ker je morala Italija v istem hipu, ko je sporočila svoje zahteve avstrijski vladi, vztrajati na tem, da jih Avstrija akceptira. To je bila Italija dolžna svoji časti in svojemu ugledu.

Govori se tudi, da se nahaja v zbirki italijanska nota z dne 4. maja, v kateri izjavlja Italija, da je Avstrija s svojim nastopom začetkom vojne prelomila trozvezno pogodbo, tako da jo smatra Italija za ničevo. — Italija da se je smatrala zato od vsega začetka za prosto vsake iz trozvezne pogodbe izvirajoče obveznosti. (»N. Fr. Pr.«)

IZMENA NOT MED ITALIJO IN AVSTRO - OGRSKO.

Italijanski listi poročajo, da je italijanska vlada poslala dne 4. maja dunajskemu kabinetu noto z raznimi rekrimacijami glede zadnje preteklosti, zlasti avstrijska vlada italijanski ni predložila note Srbiji z dne 23. julija 1914, predno jo je odposlala in da se glede nastopa proti Srbiji ni prej dogovorila z italijansko vlado. Vsled tega ima sedaj italijanska vlada prostost nastopa. Ta italijanska nota ni bila izročena tudi nemški vladi.

Iz Curiha poročajo, da je avstro-ogrski veleposlanik v Rimu baje dne 16. maja zahteval od Sonina pojasnila glede prikopitve Italije k triple-ententi. Sonino je nato odgovoril, da kabinet sedaj na to ne more odgovoriti, veleposlanik naj zopet vpraša, kadar bo ministrstvo zopet prazno.

PREDLOGI MONARHIJE ITALIJE.

V ogrskem parlamentu je omenil poslanec grof Andrassy pri svoji interpelaciji o avstrijsko - italijanskih odnosih tudi navedbe italijanskega poslanca Cirmenija v »Stampi« glede kompenzacij, ki jih je po-

nudila naša država Italiji. Ministrski predsednik grof Tisza je v svojem odgovoru poudarjal, da te navedbe sicer niso avtentične, da pa nudi precej točno sliko dejansk. položaja. Za grofom Tiszom je spregovoril sedaj nemški državni kancelar dr. von Bethmann - Hollweg, ter je, kakor ogrski ministrski predsednik, potrdil, da se je bila monarhija v svrhu trajnega sporazuma, odločila za dalekosežne koncesije Italiji. Te koncesije so:

1. Avstrija odstopi Italiji oni del Tirolske kjer prebivajo Italijani;
2. ravnokar teritorij na desnem bregu Soče ter mesto Gradiško;
3. Trst postane cesarsko svobodno mesto, dobi upravo, ki mu bo zagotovila italijanski značaj, ter italijansko univerzo;
4. Avstrija prizna italijansko suvereniteto nad Valono in njeno interesno sfero;
5. Avstrija proglasi svoj desinterese glede Albanije;
6. obljubi, da se bo posebno ozirala na narodne interese svojih italijanskih državljanov;
7. proglasi amnestijo za vse vojaške in politične zločince iz prepuščenega teritorija;
8. obljubi, da se bo blagohotno ozirala na nadaljnje želje Italije glede vprašanj, ki so v zvezi s ponujenim dogovorom;
9. Avstrija bo takoj, ko bo dogovor podpisan, teritorialne koncesije slovesno razglasila;
10. ustanove naj se mešane komisije, ki bodo uredile posameznosti pogodbe;
11. čim bo pogodba podpisana, se vojski avstrijske armade, ki so doma v odstopljenih teritorijih, ne bodo več udeleževali bojev.

Nemški državni kancelar je še pristavil, da je prevzela nemška vlada v sporazumu z avstrijsko zaveznico popolno garancijo za lojalno izvršitev teh predlogov.

DIPLOMATIČNE KONFERENCE.

»Pester Lloyd« poroča: Kakor poroča »Corriere della sera«, se je vršila dne 18. maja popolna pri knezu Bülowu seja, katere sta se udeležila razen tajnika avstro - ogrskega poslanstva, bavarski poslanec in nemški državni poslanec Erzberger. Ob 4. popoldne je šel tajnik avstro-ogrskega poslanstva k Soninu. Takoj nato je Sonino sprejel romunskega poslanika.

ITALIJA JE PROGLASILA LAUSANNSKO POGODBO ZA NIČEVO?

Monakovo, 19. maja. Vesti iz Petrograda pravijo, da je Italija obvestila Turčijo, da smatra lausansko mirovno pogodbo za ničevo.

Italijanski veleposlanik v Carigradu.

Iz Carigrada poročajo: Veliki vezir je obiskal 18. maja ob 4. popoldne italijanskega veleposlanika markiza Garronija.

SPORAZUM MED FRANCIJO IN ITALIJO.

Iz Rima poročajo: Pichon se je izrazil napram pariškemu korespondentu »Tribune«: Sporazum med Francijo in Italijo je najvažnejši dogodek, ki nam ga je prinesla ta vojna. Njegov pomen ni samo v odločilnem nastopu Italije za pravično stvar in za neodvisnost narodov, marveč v glavnem v tem, da bodo sedanje pogodbe trajale čez vojno in zopet ustanovile latinski blok ter Evropi dale staro nadvlado duha. Francija in Italija sta navezani druga na drugo s srčnim tovarštvom, brez zavisti in brez ljubosumja. Temu principu smo posvetili svoje življenje in navdaja nas neizrečno veselje, da so se naše sanje in naši upi uresničili.

Banke v Italiji in Nemčiji.

Berlinska »Tägliche Rundschau« poroča: Nemške banke so dale prepeljati svoje vrednostne papirje, ki so jih imele v Italiji, v nevtralne države, v prvi vrsti v Švico. Istotako so italijanske banke v Nemčiji svoje vrednostne papirje spravile na varno.

VATIKAN IN VOJNA.

Rim, 19. maja. »Messaggero« zahteva, da suspendira italijanska vlada § 11. garancijskega zakona, ki daje inozemskim poslanikom pri Vatikanu iste pravice, kakor poslanikom, ki so akreditirani pri italijanski vladi. Kakor znano, imata Avstrija in Nemčija pri Vatikanu posebne poslanike.

NEVTRALNOST ŠVICE.

»Zürcher Post« poroča s posebnega švicarskega vira: Danes smo se prepričali, da je med italijanskim narodom večina za nevtralnost in da bi se nevtralnost izplačala, toda večina je umolknila napram manjšini, ki zahteva, da poseže Italija v svetovno vojno. Sicer se nismo od-

povedali še zadnjemu upanju, da se ohrani mir, pripravljeni pa smo na skrajno. Slej kot prej smo prepričani, da se bo Švica izkazala tudi pod temi težavnimi razmerami in da bo zvesto in neomajno vztrajala pri svoji nevtralnosti in nedotakljivosti. Upamo, da bo to vpoštevala tudi Italija. Če je enkrat izdana parola: »Sacro egoismo«, moramo tudi mi skromno, toda odločno zahtevati priznanje tega svetega egoizma.

PRITISK TROJNEGA SPORAZUMA NA ROMUNIJO.

Iz Berlina poročajo: Dejstvo je, da so vse vesti, kakor da bi namerala Romunija udariti skupno z Italijo, neresnično. Na drugi strani pa je gotovo, da skuša tripleententa pridobiti Romunijo za vsako ceno na svojo stran. Pogajanja se še vedno vršijo. Glavno težkočo tvorijo razna teritorialna vprašanja med Rusijo in Romunijo. Upati je, da se romunska vlada tudi tokrat ne bo udala pritisku.

Iz Bukarešte: »Moldova« poroča: V političnih krogih, ki stoje prav blizu vladi, so trdno prepričani, da se Romunska pod nobenim pogojem ne bo odpovedala svoji dosednji oboženi nevtralnosti, pa naj Italija krene na katerokoli stran.

Stališče Italije ne more na noben način vplivati na nastop Romunske, ker bi mogla ententa obljubiti eno samo garancijo, in ta bi bila uničenje Rusije. Brez tega so vse obljube slepile. Tudi Srbom je ententa obljubovala in dajala garancije, in vendar jih brez usmiljenja žrtvujejo.

SEVERNO BOJIŠČE.

RUSI PRIZNAVAJO SVOJ PORAZ V GALICIJI.

Iz Petrograda javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 15. maja:

Veliki generalni štab javlja: Od sredi aprila sem so nam dohajale vesti o velikih transportih nemških čet z zapadne fronte in o njihovi koncentraciji v zapadni Galiciji. S tem ustvarjen dejanski položaj je nas prisilil, da smo razvoj svojega navalna v smeri Mezolaborcz-Uzsoz ustavili, da bi svoje pozicije ne podaljšali in ohranili možnost potisniti razpoložljive rezerve na ugrožene odseke naše fronte. Toda čete, ki jih je sovražnik znova vrgel proti naši fronti, so bile tako znatne, da naša tretja armada ni mogla zadržati njih navalna v odseku Cieszkowice - Gorlice.

Neprestani trdovratni boji in silni protinapadi, ki so sovražnika zavirali, da bi izvedel svoj namen prebiti našo fronto, so končno povzročili, da se je sovražna akcija omejila na frontalne napade proti našim pozicijam, ki jih je zapored zavzemala naša tretja armada. Vzneseno junaštvo naših čet je omogočilo, da smo v najpopolnejšem redu lahko rešili težavne bojne probleme ter zadali sovražniku ogromne izgube.

Vsa tretja armada je bila zapognjena na reko San. Z ozirom na to smo bili prisiljeni odrediti pregrupacijo sosednih armad v svrhu, da spravimo s tem v soglasje tudi njih fronto. Pregrupacija je že izvršena.

Mi smo bili pač prisiljeni, da smo se iz teh vzrokov umaknili iz Karpotov, vendar pa smo istočasno izvajali z odločno ofenzivo v vzhodni Galiciji bistvene uspehe na našem levem krilu, ki je zadalo sovražniku ob Dnjestrju občuten poraz na fronti, dolgi 150 vrst.

Tekom petih dni od 9. do 14. maja smo v tej okolici vneli okrog 20.000 mož ter prisilili sovražnika, da se je v neredu umaknil onstran Pruta.

Dne 14. maja so naše daleč streljajoče baterije v Przemyslu razpršile sovražno kolono, ki je prodrla z zapada, in ji zadale znatne izgube. V ostalih odsekih ob Sanu in na vzhodnih obronkih Karpotov ni bilo nobenih važnih akcij.

Sovražna armada ob Dnjestrju se je umaknila in se je 14. maja držala na levem bregu Pruta v okolici Kolomeje s pomočjo ojačenj, ki jih je dobila po železnici. V boji je postavila zadnje rezerve. Istega dne so naše čete v naskoku zavzele Nadworno. Dan prej je naša konjenica zavzela utrdbe pri mostišču Sniatyn in se polastila tega mesta.

V okolici Szawle se boji razvijajo za nas ugodno. Odbili smo več napadov zapadno od Szawle ter napadi pri vasi Oruzdi z uspehom znatno sovražno kolono, ki je hotela Szawle s severa obkoliti. Sovražnika smo zavrnili.

Z dne 17. maja javljajo »M. N. Nachrichten« iz Petrograda:

Ruska brzojavna agencija poroča: Boji pri Szawlah se polagoma razvijajo v večjem obsegu. Včeraj

so se vršili boji na fronti, dolgi več kakor 30 vrst. Sovražnik je tam vsak dan pošiljal obkoljevalne kolone sedaj proti nemcu, sedaj proti drugemu krilu naših pozicij. Dasi so Nemci poslali v boj več kakor dve pehotni diviziji, vendar smo v centru napredovali ter v boku napadli eno izmed sovražnih obkoljevalnih kolon. Na zasledovanju sovražne armade, ki se umika proti Prutu, se je prav posebno odlikoval eden izmed naših rezervnih polkov, ki je dne 13. maja v naskoku zavzel utrjeno postojanko pri vaseh Zukow in Zukocin severno od Kolomeje. Pri tem je vjel 1000 mož in vplnil mnogo strojnih pušk. Kozaki so zajeli 1500 mož, ki so utekli iz strelskih jarkov.

V okolici Črnovic je polkovnik Karlovič s tremi eskadroni huzarjev opetovano vdrl v sovražne umikajoče se kolone ter zajel mnogo vjetnikov.

Pri enem teh napadov smo popolnoma potolkli eno stotnijo, ki je štela 200 mož.

Med umikanjem naše 3. armade od Dunajca proti Sanu smo ostavili k večjemu 50 topov, od katerih pa je bila večina razbita od sovražnih granat. Vsa živila smo skrbno vzeli sabo in razstrelili vse umetne zgradbe in ceste. Dne 13. maja je naša konjenica pri Pruchniku severno-zapadno od Przemysla napadla neki nemški kolesarski oddelek, potolkla 50 kolesarjev, 30 pa vjela.

(Te podrobnosti imajo samo ta namen, da bi javnosti prikrije velik ruskega poraza. Opomba uredništva.)

NAŠE NAPREDOVANJE V GALICIJI.

Ruske bojne črte ob Sanu med Przemyslom in Jaroslavom sicer naše čete še niso razbile, na več točkah pa je ta ruska obrambna črta že omajana. Severno od Jaroslava so naše čete prekoračile San in odbile ruske protisunke ter nato same začele napadati. Naši so vrgli sovražnika iz njegove druge obrambne črte, ga zasledovali in pregnali na vrhove severno od Lubaczowke, najbrže proti jugu in jugozapadu od Oleszyca.

Levo oporišče ruskega krila ob Sanu v odseku Przemysl — izliv Wysloka, je bila Sieniawa, severozapadno od izliva Lubaczowke. To mostno utrdbo so naše čete zavzele v naskoku. Prej so bili naši obstreljevali utrdbo s treh strani. Vjeli smo vso posadko in vplnili mnogo vojnega materiala. Tako stoji sedaj naše čete skoraj na celi 50 km široki fronti Przemysl - Sieniawa na vzhodnem bregu Sana ter lahko mislijo na razširjenje svojih pozicij proti severovzhodu in severozahodu pod ugodnejšimi pogoji. Na levo od fronte ob Sanu se vrše silni boji v gorati pokrajini pri Kielcih. Zdi se, da dobiva sovražnik tam še nadalje ojačenja.

Vzhodno od fronte ob Sanu je bitka na črti Sambor - Stryj še neodločena. Na levem krilu te fronte se je posrečilo našim četam zavzeti važne vrhove severno od Sambora ter doseči uspehe na obeh straneh doline Strwiaz. V okolici mesta Stryj traja borba še vedno.

PRVA OBRAMBNA ČRTA RUSOV OB SANU.

»Az Est« poroča: Kakor je bilo pričakovati, so se Rusi prvič močneje ustavili ob Sanu. Med Rudnikom in severno od Przemysla so se morali Rusi umakniti na vzhodni breg Sana, severno od Rudnika pa se vrše boji še na zapadnem bregu. Tu skušajo Rusi braniti svojo novo železniško progo, ki so jo bili zgradili tekem zime in ki gre iz Rozwadowa do Lublina. V Rozwadovu so postavili velik kolodvor ter ustvarili zvezo preko Lublina do Ivangoroda in do Brest - Litovska. Rusko upiranje ob Sanu je naravna posledica dogodkov v Galiciji. Armada generala v. Linsingena prodira severno vedno delj in ima Karpate v hrbtu. Ta armadna skupina se bojuje sedaj v dolini Stryja, kjer se Rusi silovito upirajo, ker je mesto Stryj važna železniška križišče. Naše čete pa napadajo z velikim uspehom in so vjele od 12. maja sem že 6000 Rusov in vplnile mnogo strojnih pušk.

Nova ruska ojačenja.

Vojaški sodrudenik »Russkega Slova« pravi, govoreč o naši ofenzivi v Karpatih in ob Dunaju, da ima ruski vrhovni poveljnik v rokah še mnogo šans, da zlomi to dvojno ofenzivo. Tri nove armade, ki so bile pripravljene, je sedaj mogoče postaviti na primerne točke. Brez dvoofenzivo. Tri nove armade, ki so bile namenjene proti Bosporu. »Frank-

furter Ztg.« je mnenja, da gre k večjemu za 150.000 mož. Tudi bi to soglašalo z romunskim poročilom iz Odese, ki pravi, da je prišel general Ašenberg na čelu močnih čet dne 7. maja skozi Balto v Besarabiji v smeri proti Galiciji. To bi bil dokaz, da se pomika ta ruska armada galskim četam na pomoč. Značilna je slika »Epoce« v Bukarešti, ki pravi, da bi sedaj, 11. maja, ne zadovoljal niti pol milijona novih čet, da bi izvršil preobrat.

Car zopet na fronti.

Iz Petrograda poročajo, da je car zopet došel na fronto.

UMIKANJE RUSOV.

Iz Bukarešte poročajo: List »Dimineata« piše o vojnem položaju v Galiciji: Rusi se še vedno umikajo, ne da bi do sedaj našli ravnotežje, ki bi bilo potrebno za protinapad ali resen odpor. Izguba črte San ima velik strateški pomen. Kljub vsem uspehom ob Dnjestrju jim ne bo mogoče izvršiti strateškega razvija ob Dnjestrju, kajti nevarnost, ki jim grozi, ne obstoja samo v umikanju njihove fronte, marveč tudi v tem, da jih prebije sovražnik v severovzhodni smeri. Položaj ruske armade postaja kritičen. Pomanjkanje enotnosti operacij na zapadno vzhodu je nerazumljivo. Če Rusi trde, da so bile sedaj močne nemške čete predstavljene na zapadno bojišče, kako je potem mogoče, da angleško - francoski poveljniki niso v očigled nevarnosti ničesar storili, da ta udarec preprečijo? — »Independance« piše: Ne brez globokega razočaranja se tu zasleduje razvijanje akcije, skoraj bi se lahko reklo, ruske drame v Galiciji. V prvih dnevih ofenzive se je smatralo, da so bili Rusi presenečeni in da se bodo ustavili pri drugi ali tretji obrambni črti. Naj se s tem umikanjem primerja umikanje Joffreja ob Marni. Kmalu pa se je morala pokazati resnica. Ruska armada se ni mogla braniti. Sedaj se umika na 500 km dolgi fronti. Vzpričo take menjave kulis, kjer je izpraznitev severnega dela Galicije pred durmi, je nova ofenziva pri Črnovicah čudna. Ta ima strateški pomen le, če se posreči čez Kolomejo ogroziti desno krilo zaveznikov. Celu z novim zasedenjem Črnovic se ne more odstraniti nevarnost, ki grozi Rusom na severu.

Proti strahopetnejšem.

Petrograd, 19. maja. (Kor. ur.) Glasom carjevega ukaza se mora ustaviti svojem voljakov, ki so dokazano brez boja odložili orožje in se dali vjeti, vojna podpora.

RUSKO PRODIRANJE ČEZ PRUT ZAVRNJENO.

»Pester Lloyd« poroča iz Črnovic: Akcija Rusov, da bi prekoračili reko Prut, so naše čete z veliko hrabrostjo na celi črti zavrnili. Naša artiljerija je prizadejala Rusom velike izgube.

Uradno razglasa Kor. urad: Dne 16. maja je izšel v Rusiji uraden opis zadnjih dogodkov, ki so se dogodili na skrajnem krilu fronte med Dnjestrjem in Prutom. V gostobesednem pretiravanju popolnoma malenkostnih uspehov na enem delu krila, ki se skrivajo proti veliki zmagi v Zapadni in Srednji Galiciji, ne povzema ta opis samo že preteklih bojev, marveč je priklopil, kar je za uradna poročila novo, tudi bodoče, da ohrani svoje fantazije. Tako dela poročilo zlasti z domnevanji in uspehi, ki jih je baje pričakovati, da se more resnično doseženo, ki je za vznesen opis premalenkosto, razbliniti. Iz naših oficijalnih poročil je vsakomur znano, da smo svojo fronto umaknili od Dnjestra na Prut in da so naše čete zapustile Zaleszczyke, ki so jih bile prej zavzele. Od ruskega poročila razkričani poraz bi pač niti tedaj ne mogel uničiti uspehov zaveznikov v Zapadni Galiciji, če bi bil resničen. Podpisano: Vrhovno armadno poveljništvo.

BOJI V BUKOVINI.

Iz Radavca poročajo, da naše čete sijajno odbijajo vse ruske poskuse prekoračiti Prut. Sovražnik se je moral na več točkah celo umakniti. Ruska artiljerija je poskusila bombardirati Črnovice, kar se ji pa ni posrečilo. Močni sovražni napadi v Zapadni Bukovini ob gališki meji, ki so imeli namen priti v gorate dele zapadne Bukovine, so bili odbiti.

Tajno delo proti vojni v Rusiji.

Iz Stockholma poročajo: Tajni boj proti vladi se v zadnjem času v Rusiji kljub ostrim odredbam vedno bolj širi. Revolucionarji delujejo sedaj zlasti proti takim podjetjem, ki služijo izdelovanju važnega vojnega

materijala. Po poročilih potnikov, ki prihajajo iz Finlandije, se je neznanim atentatorjem posrečilo z bombami razdelati edino tovarno na Ruskem, ki izdeluje letala. Razdeljali so tudi neko tovarno za razstreliva. Poleg tega je bila neka praharna močno poškodovana, tako da je morala za nekaj časa prenehati delati.

V Baltiškem morju.

Berolin, 19. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: V ruskih poročilih z dne 15. maja se trdi, da je neki, v Baltiškem morju se nahajajoči angleški podmorski čoln dne 10. maja v bližini Libave s torpedom potopil neko nemško transportno ladjo, ki so jo spremljale vojne ladje. Iz zanesljivih virov pa poročajo, da ni bila nobena transportna ladja napadena od katerega podmorskega čolna, pač pa dne 10. maja neka pomorna ladja cesarske nemške mornarice v bližini Libave. Vsi izstreljeni torpedi so zgrešili svoj cilj. En torpedo se je potopil in na dnu morja eksplodiral, ne da bi bila eksplozija napravila kako škodo.

ZAPADNO BOJISČE.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Iz Pariza javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 18. maja:

Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 17. maja ob 3. popoldne se glasi:

V okolici Het Sasa stalno napreduje naše čete. Zavzeli smo od Nemcev močno utrjeno hišo in prekoračili na vzhodnem bregu kanala prvo nemško črto. Pri tem smo vjeli 145 mož in vplenili 4 strojne puške. Sovražen protinapad se je popolnoma ponesrečil.

Severno od Arrasa, kjer je nastalo deževje, ničesar novega. V okolici Loretta srditi artiljerijski boji. Sovražnik je izvršil 4 protinapade, ki smo vse krvavo odbili. Sovražnik je imel težke izgube. Ob reki Oise pri Baillyju so Nemci razvili, da bi vplivali na naše afriške strelce, zeleno turško zastavo s polmesecem. Afričani so odgovorili na to provokacijo s tem, da so jo sestrelili iz rok nosilca. Neki strelce se je na to napotil proti sovražnim jarkom ter prinesel zastavo v našo bojno črto.

Poročilo ob 11. ponoči se glasi:

V Belgiji je sovražnik vsled naših uspešnih napadov v zadnjih dneh, boječ se, da bi ga popolnoma obkolili, preteklo noč izpraznil svoje pozicije zapadno od Yserskega kanala. Naše čete pa so vzdržale vse pridobitve na vzhodnem bregu. Severno od La Bassee so Nemci izvršili v noči na 17. maja več srditih protinapadov na angleške pozicije. V ponedeljek so Angleži zmagovito nadaljevali boj, zavzeli več nemških strelskih jarkov ter zadali sovražniku zelo velike izgube. 700 Nemcev je bilo popolnoma uničenih, ker so zašli v ogenj naših strojnih pušk ter lastne artiljerije. Naši zavezniki so vjeli okrog 1000 sovražnikov ter vplenili več strojnih pušk. Severno od Arrasa je bila ves dan gosta megla, ki je zavirala vsako večjo operacijo, vendar pa se je tudi tu borba živahno nadaljevala, zlasti na obronkih Loretske višine. Tu smo odbili vse nemške protinapade. Pri Berry au Bacu je sovražnik napadel naše strelske jarke, a smo ga takoj zadržali. Število pri Ville sur Toubre zajetih neranjenih vjetnikov znaša 350; k temu je treba prišteti še 50 ranjenecv.

V gozdu pri Aillyju smo ob zori izvršili napad in zavzeli več nemških okopov, vplenili 3 strojne puške ter vjeli 250 mož. Na obronkih Pretrskega gozda sta 2 nemška bataljona trikrat poskusila udariti iz strelskih jarkov, toda naša artiljerija jih je takoj zaustavila.

OBSTRELJEVANJE DUNCKEROUA.

Iz Berolina poročajo: Prve 38-centimetrske granate so padle pretekli terek na Dunckerque. Od 10 izstreljenih granat sta dve padli na vojaški kolodvor ter napravili silno škodo. Med 10. in 11. je padlo na Dunckerque še nadaljnjih 12 granat. Ena je padla zopet na postajo, kjer je ravno stal neki vlak z municijo iz Calaisa. Vlak je zletel v zrak. Štiri granate so zadele neko vojašnico, v kateri je bilo ravno 1000 vojakov pri obedu. Večina teh vojakov je bila baže ubita. Dve nadaljnji granati sta zadeli vojaško bolnico, ki je bila popolnoma razbita. Vojaška postaja je popolnoma razdejana. Po prvem obstreljevanju je zapustilo 42.000 prebivalcev mesto, pozneje pa še 20.000. Samo kakih 4000 do 5000 civilnih oseb je ostalo v mestu.

Boji za Hartmannswellerkopf.

Iz Curiha poročajo: Z bojišča v Zgornji Alzaciji poročajo: V noči od srede na četrtek je v srednjih Vogezih divjal hud nočni boj od pol 11. ure naprej. Slišalo se je neprestano grmenje topov, kakor oddaljen grom, salve topov in vmes votle udarce krogel iz velikih topov v globokem tonu. S strehe neke hiše se je videlo celo bliskanje strelcev. Po danes semkaj dospelih poročilih gre za težke boje na Hartmannswellerkopfu, pri čemur so se vršili tudi bližinski boji. Tudi v četrtek zjutraj in v petek se je iz severozapadne smeri slišalo grmenje topov.

Francoska naročila v Ameriki.

»Daily News« poročajo, da je Francoska naročila v Ameriki 50 topov kalibra 38 cm, ki mečejo kroglo na razdaljo 26 km. Topovi so namenjeni za Toul in Verdun.

Pomanjkanje novincev v Angliji.

London, 19. maja. (Kor. urad.) V zbornici lordov je izjavil vojni minister Kitchener, da rabi za 300.000 rekrutov več, da sestavi novo armado.

ZEPPELINI NAD ANGLIJO.

Iz Rotterdama poročajo: Angleška poročila pravijo, da so nemški Zeppelinji napadli angleška mesta ob obali. Nemška poročila pravijo, da so imeli napadi Zeppelinov na Dover in Calais uspeh. Glasom poročil angleškega vojnega ministrstva, so izvršili Zeppelinji napade na Ramsgate in Deal.

Zeppeline, ki so operirali proti kraju Ramsgate, so prepočili angleški aeroplani, ki so se dvignili iz sosednjega kraja Westgate, drugim Zeppelinom pa se je posrečilo, vreči 20 bomb na mesto Deal in okolico. Poročilo molči o škodi, ko so jo napravile bombe; tudi o tem ne omeni ničesar, da so leteli Zeppelinji od Deal naprej v severozapadni smeri ter metali na potu mnogo bomb. Iz nemških in angleških poročil, ki ne vsebujejo še nobenih podrobnosti, se da konstatirati, da je bila to pot največja skupina Zeppelinov dirigirana proti angleški vzhodni obali k skupni enotni akciji. Ramsgate, Deal in Dover leže ob skrajnem podaljšanju jugovzhodne obale Anglije in so po 20 kilometrov oddaljeni drug od drugega. Ko so bombardirali ta tri važna pristanišča, so Zeppeline glasom angleških poročil, nadaljevali polet v severozapadni smeri, iz česar se da sklepati, da je prihodnji cilj njihovih napadov pokrajina ob Temsi. Številni nastop Zeppelinov in njih napadi na obrežna mesta vzbujajo splošno pozornost, ker je to prvi slučaj, da operirajo zrakoplovi kot skupine proti Angliji.

Tudi poročajo »Times« nadalje, da pripravljajo Nemci v Friedrichshafnu neprestano nove zrakoplove, katerih prvi cilj bo London. Glasom poročila lista »Times«, imajo Zeppeline s seboj bombe, ki provzročijo, če se razlete, meglo, v kateri se Zeppeline lahko skrivajo.

Nedelavnost angleškega brodogoja.

»Daily News« pravijo v uvodniku, da Anglija ne more porabiti svojega brodogoja za direktno ofenzivo proti nemški obali, da je bilo Rusiji že izpočetka težko, oborožiti svoje vojske in da trpi vsled pristanišč brez ledu in vsled transportnih težkoč. Nemški generali so mojsrsko izrabili strašno orožje, ki jim je dala v roke industrija in podjetnost z železniškim omrežjem na vzhodu.

Angleški mornariški minister in admirali.

Na Angleškem vlada velika nezadovoljnost s svojeglavim postopanjem mornariškega ministra. Z vseh bojišč je slišati o velikih izgubah in tudi pomanjkanje municije je že zelo občutno. »Times« izražajo željo, da naj Churchill odstopi in da naj stopi na njegovo mesto lord Fisher.

ANGLEŠKA ZBORNICA.

V poslanski zbornici je dr. podtajnik Macnamara odgovoril na neko tozadevno vprašanje, da so zagledali nemški zrakoplov, ki je v soboto metal bombe na Southend ob tri četrt na 3. in je zrakoplov izginil ob pol 5. V nekaj minutah se je dvignilo več letalcev, gosti oblaki pa so preprečili nadaljnje akcije. Macnamara je odklanjal odgovor na vprašanje, ali bi bile mogle biti vojne ladje iz Queenstowna in Milford-Havna navzoče na mestu, kjer se je potopila »Lusitania«.

Notranji minister Mac Kenna je povedal, da je bilo pri protinemskih demonstracijah v Londonu ranjenih 257 oseb, med njimi 107 policijskih uradnikov; 868 oseb je bilo aretiranih. Obseg škode še ni znan.

Koaličnijski kabinet na Angleškem?

»Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Liberalni poslanci zbornice: Dalziel, Handel in Booth so govorili včeraj v seji zbornice za to, da bi se sestavil koaličnijski kabinet. Tudi »Morningpost« zastopa to misel ter pravi, da opozicija sicer molči, s tem pa politike vlade se ne odobrava v vseh točkah. Koalicija je mogoča, če sprejme vlada splošno brambno dolžnost.

Amerikanska nota Nemčiji.

»Kölnische Zeitung« piše o ameriškani notii glede »Lusitanije«: Nota bo skoro gotovo, dobila od naše vlade odgovor, kakršnega zasluži. Glede vsebine in tona je nadaljevanje neneutralnega stališča, ki ga je ameriška vlada napram Nemčiji vedno bolj zavzemala. Vsled tega se more tudi razumeti, da so noto kar najživahnejše odobravalci sovražniki Nemčije. To bo tudi najbrže njen edini uspeh. Ni pričakovati, da se bo nemški način vojskovanja le za eno ped oddaljil od smeri, ki jo je Nemčija po resnem preudarku smatrala za potrebno in ki jo zdaj zasleduje.

Boj za Carigrad.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 18. maja. (Kor. urad.) Angleško - francosko brodogojstvo včeraj ni podvzelo nobene akcije proti Dardanelam. Nekaj dni je opaziti med francoskimi vojnimi ladjami v vodstvu južno od vilajeta Smyrna in Koja živahno delovanje. Okolna križarka »Jeanne d'Arc« je priplula 15. t. m. v pristanišče Marmaras, konfiscirala zastave večim ladjam ter odpeljala dva čolna, od katerih je bil eden obložen z lesom. Tudi v pristanišču Adalia je ista križarka zaplenila več čolnov. Neka druga križarka je izkrcala vojske v zalivu Čagnil pri Fenikö, da rekvirirajo živino in perutnino. Orožniki in milica so pregnali sovražne vojske. Bežeča križarka je oddala 150 strelcev proti mestu.

Carigrad, 19. maja. (Kor. urad.) Agence telegraphique Milli: Glavni stan poroča: Na fronti ob Dardanelah se včeraj na kopnem ni nič izpremenilo. Sovražne vojne ladje so obstreljevale iz daljave naše baterije v okolici vhoda v morso ožino. Okolno križarko »Albion« je ena naših krogel zadela. Naši letalci so izvršili uspešne polete nad Sedil Bahr. Na drugih frontah se ni zgodilo nič pomembnega.

Obstreljevanje Madytosa v Dardanelah.

Carigrad, 19. maja. (Kor. urad.) Obstreljevanje odprtega mesta Madytosa ob Dardanelah dne 29. aprila je zahtevalo 16 žrtev. Vsi usmrčeni so Grki. Razen teh je bilo 9 oseb ranjenih.

NAŠI PODMORSKI ČOLNI V SREDOZEMSKEM MORJU.

»Stampa« poroča iz Sirakuza, da se je več avstro - ogrskih podmorskih čolnov pojavilo v Sredozemskem morju.

Revolucija na Portugalskem.

Lyon, 19. maja. (Kor. urad.) »Le Progres« poroča iz Lizbone: Število žrtev vstaje je znašalo dne 17. maja 200 mrtvih in 500 ranjenih. Večji del spada k republikanski gardi. Admiral Brito je bil zaprt in obdolžen, da je izdal povelje na podmorske čolne, da naj potopijo ladje, ki so streljale na mesto. Zatrjuje se, da je bil plan za revolucijo izdelan 3 dni potem, ko se je sestavil kabinet Castro. Dr. Albano Castro je prevzel vojaško stran. Poštni minister, ki je vodil že za časa padca monarhije organiziranje carbonarijev, je prevzel grupiranje civilistov, dočim je kapitan Rego izvedel organizacijo revolucije v mornarici. Po prvi seji je izdal novi ministrski svet noto, v kateri se je zahvalil deželni za podporo pri strmoglavljenju diktature in pozval prebivalstvo, da naj ostane mirno, ker je cilj vstaje dosežen. Kdor bo motil mir, tega bodo smatrali za izdajalca domovine.

Stanje ministrskega predsednika Chagasa se zboljšuje. Krogla ni vdrila v glavo, pač pa je izgubljeno desno oko. Na levo oko za sedaj še ne vidi. V Lisaboni je mir. Trgovina je zopet prišla delovati. Oklopnici »Española« in »Rio de la Platta«, kakor tudi en torpedni čoln, so pripluli v Lisabono.

Lyonski »Progres« poroča iz Lisabone: Število žrtev vstaje je znašalo do večera dne 17. maja več nego 200 mrtvih in 500 ranjenih. Večina žrtev je pripadala republikanski gardi. Admirala Ksaverija Brito so zaprli. Dolže ga, da je dal pod-

morskemu čolnu »Espadarte« povelje naj potopi ladje, ki so obstreljevale mesto. Poroča se, da je bil načrt za revolucijo izdelan tri dni po sestavi ministrstva Castro. Dr. Albano Castro je prevzel vojaški del, poštni minister, ki je že za časa padca monarhije vodil organizacijo carbonarijev, je prevzel grupacijo civilistov, dočim je kapitan Rego izvedel organizacijo mornarice. Po svoji prvi seji je novi ministrski svet izdal noto, v kateri izreka deželi svojo zahvalo za podporo pri porazu diktature ter pozivlje prebivalstvo, naj ostane mirno, ker je smoter upora dosežen. Kdor bo še motil mir, tega bodo smatrali za izdajalca domovine.

Kodanjska »Berlingske tidende« poroča iz Londona, da so vsa oficijalna portugalska poročila o dozdavnem porazu revolucije popolnoma neresnična. Portugalska se nahaja v popolni anarhiji. Revolucionarni komite obvladuje deželo. Predsednika republike so revolucionarji le zaradi tega pustili v uradu, ker je popolnoma pasiven in ker je tudi za novo vlado pripraven reprezentacijski uradnik. V Lisaboni je javna anarhija. Drug proti drugemu se bojujejo. In atentat na ministrskega predsednika Chagasa je bil signal za nove krvave poodestne boje med privrženci nove in stare vlade.

Geniški »Herald« poroča: Štirinajsturno obstreljevanje Lisabone od strani uporne brodogoja, je povzročilo na poslopih ogromno škodo ter zahteval tudi človeške žrtve. — Kakor poroča milanski »El Libera!«, znaša število žrtev več nego 2000.

Lyon, 19. maja. (Kor. urad.) »Le Progres« poroča iz Madrida: Portugalske vojne ladje so zopet obstreljevale Lisabono. Okoli 100 oseb je ubitih, med njimi več Špancev. Pocestni boj je trajal ves včerajšnji dan.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanj slovenski častniki.** Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil rezervni poročnik 39. topničarskega polka Henrik Dolenc. — Signum laudis sta dobila rezervni nadporočnik 10. pijo-nirskega bataljona Rudolf Janež in rezervni poročnik 12. lovškega bataljona Franc Colnerič. — Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil rezervni poročnik 17. pešpolka Josip Potokar. — Signum laudis sta dobila res. poročnika Ivan Vračko 7. pešpolka in Franc Korent 17. pešpolka, dalje rezervni nadporočnik 2. bos. - hercegovinskega pešpolka Franc pl. Premierstein in rezervni poročnik 2. bosansko - hercegovinskega pešpolka Ivan Zdošek. — Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik - računovodja 47. pešpolka A. Hribar. — Vojaški zaslužni križec z vojno dekoracijo je dobil stotnik 16. domobranskega pešpolka Lovro Šusteršič. — Signum laudis so dobili: rez. poročnik 43. domobranskega pešpolka dr. Ernest Rošker, črnovojniški poročnik 5. domobranskega pešpolka Jos. Lešnik in ritmojster 8. orožniškega zapovedništva Oskar Vidic.

— **Odlikovanj slovenski vojski.** Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda so dobili: rez. kadet Ksaver Parma, narednik Rajko Viher, poddesetniki Ivan Kudin, Alojzij Mahač in Anton Podzimek 1. domobranskega pešpolka, ter četovodja 26. domobranskega pešpolka Vinko Zorčič. — Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: četovodja 26. pešpolka Peter Gogola, poddesetnik Alojzij Mlinarič in saperja Stefan Glavič ter Josip Mlinarič 3. saperskega bataljona; četovodji Anton Mikulič in Anton Cvetkovič ter pionirji Anton Kajfež, Franc Lorbek, Anton Majcen, Alojzij Mrak, Ludvik Murko, Franc Premele, Franc Rožič in Josip Zupančič, vsi 3. pijo-nirskega bataljona.

— **Za vojaške kurate** so za čas vojne imenovani naslednji duhovniki: Anton Lasbacher, Josip Bulovec, Izidor Cankar, Peter Pavlič, Franc Rop, Miha Barbič, Ivan Baznik, Ign. Brvar, Ivan Drešar in Alojzij Dejak.

— **Vpoklic črnovojniških letnikov 1878—1890, 1892—1894, 1897 in 1865—1872 v Trstu.** Včerajšnji tržaški listi objavljajo: Vsi, pri prebiranju v dobi od 15. do 19. maja 1915 za črnovojniško službo z orožjem sposobnim spoznani črnovojniški obvezanci rojstnih letnikov 1878—1890, 1892—1894, 1897 in 1865—1872, se imajo predstaviti v četrtek, dne 20. maja 1915, in sicer dotični, ki so bili prideljeni skupni c. in kr. vojski, v Ljutomeru na Štajerskem, dotični, ki so bili prideljeni c. kr. domobranstvu, v Pulju, ter prinesiti s seboj prejeeto črnovojniško izkaznico. — Ostali, pri prebiranju v času po četrtku, dne 20. maja 1915, za črnovoj-

niško službo z orožjem sposobnim spoznani črnovojniški obvezanci prej označenih rojstnih letnikov, se imajo predstaviti takoj v prej imenovanih krajih.

— **Zadnji moratorij.** Koncem maja izide nova moratorijska naredba, ki bo obenem zadnja. Vsa, vsled moratorija odložena plačila, morajo biti ali do konca julija, ali pa do konca avgusta izvršena. Ali bo določeni julij ali avgust kot zadnji mesec moratorija, še ni ugotovljeno.

— **Pogreša se Anton Maček.** ki je služil najprej pri 10. črnovojniškem maršbataljonu v Galiciji pa je bil prideljen 3. domobranskemu polku (1. stotnja, 3. voj. vojna pošta 48.) Ker se že od 6. januarja ni oglašil, se prosijo njegovi tovariši, če kdo kaj ve o njem, naj to sporoči njegovi ženi Franciški Maček v Sp. Zadobrovi št. 14., pošta D. M. v Polju pri Ljubljani.

— **Iz ruskega vjetništva,** in sicer iz mesta Taškend v zapadnem Turkestanu (centralna Azija), se je oglašil s pozdravom na svojega očeta Josipa Oblaka, občinskega tajnika v Rihembergu, njegov sin Karel iz Idrije, poddesetnik 97. pešpolka, ki je bil vjet dne 29. januarja v Karpatih. Dopisnica je bila oddana dne 27. marca in je došla v Rihemberg dne 17. maja. Poroča, da je zdrav in da se mu dobro godi.

— **V poljedelskem ministrstvu** je ravnatelj pomožnih uradov gosp. I. Dobovšek imenovan za višjega ravnatelja teh uradov.

— **Ob štiridesetletnici tržaškega političnega društva »Edinost«.** Pretekli ponedeljek se je vršil v Trstu 40. letni občni zbor tržaškega političnega društva »Edinost«. Zastopniki tržaškega Slovenstva so zborovali pod vtiskom težke in usodopolne krize, katero preživljamo. Globoko ginjeni so poslušali zborovalci govor predsednika dr. Wilfana, ki ga je posvetil spominu pokojnega poslanca Mandiča in katerega je zaključil — kakor čitamo v »Edinosti« — z besedami: »Skoro bi se vprašal, ni li odšel Matko Mandič v pravem času, v času, ko bi bil moral morda reči, da ostane njega in njegovih so-trudnikov del, ki je bilo tako vztrajno in je obetalo toliko žlahtnega sadu, nedovršeno. Zbiramo se ob 40-letnici našega društva in navdajati nas mora dvom, ali se tej dolgi vrsti let priključijo še novo. Toda, zavedajmo se tega, kar smo storili in delali in ker smo možje, ne obupujemo! Narod, ki je po svoji lastni moči, s svojimi lastnimi žrtvami došel druge, ne sme izginiti. Tega upanja ne opustimo, v zadnjem trenutku ne izpustimo zastave iz rok!»

— **Umri** je snoči v najlepših možkih letih posestnik in lastnik tiskarne »Blaznikovih naslednikov« g. Josip Potokar, sin nekdanjega deželnega glavarja in državnega poslanca. Pokojnik je bil kot vesel družabnik obče priljubljen in je stal vedno zvesto pri narodno - napredni stranki. Pogreb se vrši v petek ob 4. uri iz Brega št. 12 na pokopališče na Viču. Bodi mu prijazen spomin!

— **Umri** je nadzorniku južne železnice in načelniku tukajšnje kurilnice g. Ig. Šegi sinček Pavel. Pogreb je bil danes ob 4. popoldne pri Sv. Krištofu. Naše sožalje!

— **Cena petroleja.** C. in kr. vojno ministrstvo je izdalo lastnikom mineralnih rafinerij naredbo, s katero se zagotavlja stalna cena petroleja. Lastniki rafinerij morajo svoje odjemalce zavezati, da ne bodo pri prodajanju naprej smeli pri sodu petroleja imeti več dobčka, kakor 5 kron. Pri nadrobni prodaji pa ne sme liter petroleja v mestu več veljati kakor 62 v, na deželi pa 64 v liter. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

— **Pozor!** Pridelovalci in kupčevalci, ki imajo nepodelano ovčjo volno, jo morajo naznaniti političnemu oblastvu I. stopnje in sicer po stanju z dne 20. maja, 1. in 15. junija, od meseca julija naprej pa po stanju prvega dne vsakega meseca — v 8 dneh računaje od navedenih rokov. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata. Kdor je že enkrat naznanil, je dolžan zalogo zopet naznaniti le, če se je kaj izpremenilo, sicer pa zadostuje enkratno naznanilo.

— **Samo v petek** se dobivajo krušne karte pri običajnih komisijah.

— **Odhod galiških beguncev iz celjskega okraja.** Iz celjskega okraja se je odpeljalo dne 11. t. m. 145, dne 15. t. m. 72 in dne 18. t. m. 98 galiških beguncev. Odšli so v Gmünd. Sedaj ni v celjskem okraju nobenega gališkega begunca več.

— **Iz Celja.** Tukajšnji brivci so sklenili na binkoštni ponedeljek, na Štefanovo ter na velikonočni ponedeljek brivnice zaprte imeti. — Na današnjem trgu zahtevala je neka kmetica za petelina 14 K, a ga ni

mogla prodati. — Včeraj in danes prišlo je semkaj mnogo tujcev z juga. Sicer pa je tukaj mnogo praznih stanovanj.

Iz poštne službe na Sp. Štajerskem. Imenovanosti za poštarje oziroma poštne poštne ekspedijenti (inje): Marija Poljanšek (Dobova), Ciril Novak (Fala), Amalija Koraen (Fram), Marija Knez (Vel. Nedelja), Alojzija Kupljen (Mala-nedelja), Marija Uraun (Ptujška gora), Marija Jurša (Zreče), Mara Pernat (Pilštani), Amalija Bakšič (Ponkva), Franciška Zinauer (Rečica), Marija Goričar (Rimske toplice).

Z Zidanega mosta. (Železniška neizgoda.) Bojda vsled napačno postavljenega signala je zavozil v torek zvečer okrog 11. ure dunajski poštni vlak ravno pred postajo v tovorni vlak in razbil 8 tovornih vozov. Potniki v poštenem vlaku so k sreči ušli samo s strahom. Nastala je prometna ovira, vsled katere so potem imeli ponočni vlaki zamude.

Marihor. (Slep šolskega pouka.) V tabor. dne 18. t. m. je dospel iz Gradca dež. šolski nadzornik Končnik in takoj pričel z inšpekcijami. S tem nenadnim prihodom gospoda nadzornika je v zvezi mnenje, da pride do predčasne zatvoritve šol. To mnenje najde tem več verjetnosti, ker od merodajne strani ni premika, pač pa se pričinja s sklepnimi skušnjami.

Lovska sreča na severnem bojišču. Gospod Albin Živko, doma v Podbrezju pri Mariboru, piše s Karpatov dne 3. maja: »Danes sem imel lovsko srečo; ustrelil sem namreč z višine kakih 400 metrov velikega in lepega brkastega sera. S prvim strelom in eno kroglo je bil moj. Ako bo mogoče, si ga dam na paziti.«

Drobne novice s Štajerskega. Iz Gradca poročajo, da so zaprli v mestu in okolici vse ljudske šole, ker se rabijo poslopja za druge namene. — Iz ruskega vjetništva se je oglašil novocerkovski učitelj g. Rudolf Zupanec. Rusi so ga zapeljali v Sibirijo. — Na Lopati pri Celju je neka Neža Grobelnik iz Šmartna v Rožni dolini pri posestniku Klebčiču povila otroka in ga ponoči zadavila. Zjutraj se je od hiše neznanu kam odpravila.

V Porečju od jezera na Koroškem so orožniki 18. t. m. prijeli nekega ruskega vjetnika, ki je utekel iz vjetniškega taborišča v Knittelfeldu.

Zvezdarna v Zagrebu ostane z ozirom na vojne razmere vse poletje za občinstvo zaprta.

Italijanski podaniki na Hrvaškem. Kakor poroča »Agramer Tagblatt«, živi na Hrvaškem 2800 italijanskih podanikov. V Zagrebu in okolici jih prebiva 300. Po večini so to trgovci z južnim sadjem in konji ter krošnjari.

V Sarajevu so zaprli milijonarja Ježuo Saloma in trgovca z železom Abrahama Majerja. Istočasno je bil v Mheru na Tirolski alpe aretirani milijonarjev brat Mošo Salom. Vsi trije so bili aretirani, ker so dobavljali slabe čevlje za vojaštvo ter s tem povzročili veliko škodo vojni upravi.

Samotna hiša v kino »Idealu«. Drama, ki je II. del filma »Baskervillski pesek«, je po mnenju občinstva tede dni dosegla višek tehnične popolnosti. Iz niza zanimivosti je posebno omeniti pogrezanje neke hiše v vodo in potem zopet dviganje iz vode in pa končna eksplozija, ki uniči nevarnega zločinca. Jako vesela je tudi veseloigra »Kdo je »Zwiebelbaum««. — Jutri v petek »Pustolovka«. Sijajen prikaz z Betty Nansen v 3 delih.

Pozabila je neka stranka na mestnem magistratu v sobi za državne podpore vrečico ovratnikov, katere dobi istotam.

Razne stvari.

*** Italijanski kraljevski kirasirji.** »N. Zürcher Ztg.« poroča iz Rima: V nedeljo so kraljevski kirasirji prvič oblekli sive uniforme. Kralj je imel isto uniformo s sivimi naramnicami. Kralj je inspiciral gardne čete.

*** Francoske amaconke.** Po poročilih »Petit Journala« obstaja načrt, v Parizu ustanoviti prostovoljno četo iz žensk. Neke pariške gospe Armand je dobila od teh amaconk že 4000 prijavitev.

*** Italijanski kralj obdelal?** Preko Švice poročajo: Razni italijanski listi komentirajo dejstvo, da se je italijanski kralj v kritičnih dneh popolnoma umaknil iz javnosti. Poroča se, da je kralj vsled razburjenja obdelal in da ga muči nevtrastnost.

*** Maščevanje ameriških kapitalistov za Vandarbiltovo.** »Times« poroča, da je več ameriških kapitalistov pod vtiskom Vandarbiltove

smrti sporočilo angleškemu veleposlaniku, da so pripravljati dati Angliji na razpolaganje kakršnoli denarni znesek za nadaljevanje vojne.

*** Milijonsko darilo Rockefellerjevo srbskemu princu Aleksiju.** Neko angleško poročilo pravi, da je John Rockefeller poslal srbskemu princu Aleksiju 35 milijonov dolarjev. Princ se je v zadnjem letu poročil z neko Amerikanko. Njen oče je posodil Rockefellerju 50.000 frankov, ko je ta pričel svojo kupčijo.

*** Občinske volitve v Sofiji.** V ponedeljek so se vršile v Sofiji občinske volitve. Vlada je bila, kakor znano, dosedanjí občinski odbor radi rusofilskih demonstracij razpuštila. Sedaj se ji je posrečilo, strmo glavití rusofilsko večino. Izvoljenih je bilo 18 pristašev ministrskega predsednika Radoslavova in 12 opozicijskecev.

*** Železniška nesreča.** Iz Marosvasarhelyja brzojavljajo: V nedeljo sta trčila skupaj pri Palotailvi dva tovorna vlaka. Štirje vozovi so se prevrnili v reko Maros, petnajst drugih vozov se je razbilo. Sprevoznik Fran Nagy je izginil; najbrže leži pod razvalinami. Težko ranjeni so trije železničarji. Škoda se ceni na 100.000 K.

*** Velik požar v pariški tovarni.** Iz Ženeve poročajo: V nedeljo je izbruhnil v Parizu v filijalki tovarne Kontinental-Kautschuk Kompagnie obsežen požar. Filijalka se nahaja začasno pod sekvestrom. Proti poldruhi uri ponoči je zagledal hišnik tovarne iz zgornjih prostorov tovarnice se valiti dim. Poklical je požarno brambo, ki je kmalu dospela na lice mesta. Ogenj pa se je tako hitro širil, da so se morale poklicati še druge pariške in okolišanske požarne brambe. Vzrok požara še ni znan, vendar se domneva, da je hudobna roka zanetila požar. Škoda se ceni na nad en milijon frankov.

*** Hroščev regiment.** Prvi regiment nemških gardnih fizarjev je dobil te dni čudno pošiljatev. Iz glavnega stana je prišel zavojček, v katerem se je nahajalo posebek, ki ga je kmalu dospela na lice mesta. Ogenj pa se je tako hitro širil, da so se morale poklicati še druge pariške in okolišanske požarne brambe. Vzrok požara še ni znan, vendar se domneva, da je hudobna roka zanetila požar. Škoda se ceni na nad en milijon frankov.

*** Starost 75 let** je v torek dosegel knjižničar Ivan Reclam v Lipskem. Reclamova rodovina izvira iz Savoje, se je leta 1532. naselila v Ženevi v Švici in se v 17. stoletju priselila v Lipsko na Nemškem. Od leta 1828. lpa ta rodovina v Liparskem knjižničarju in sedanjí ljubitelj Ivan Henrik Reclam je leta 1869. ustanovil znano Reclamovo univerzalno knjižnico, ki jo poznajo povsod po svetu, koder žive nemškega jezika zmožni ljudje. Ta univerzalna knjižnica je eden najvažnejših faktorjev in vsem nemškemu duševnem življenju in je v najmočnejši meri pripomogla, da je povprečna izobrazba med Nemci na tako visoki stopnji. Nemci ne bodo mogli Reclama nikoli dosti hvaležnosti izkazati, da jim je ustanovil to knjižnico. Noben narod na svetu nima kaj takega. Zaradi zanimivosti naj omenimo še to, da spada Zagreb med tista mesta, v katerih se proda največ univerzalne knjižnice.

*** Dvanajst tednov pod zemljo.** Iz Sopronja poročajo: V oktobru se je vpoklicani poestnik Adolf Bruhler, ki se je nahajal na severnem bojišču od začetka vojne z dvema tovarišema na nerazumljiv način izgubil od svojega polka. Na svojem potu so vsi trije zašli na ruska tla in se oglašili pri neki samotni ruski hiši. Potrkali so na vrata in odprla jim je stara žena in njen oče. Poskušala sta se sporazumeti z avstrijskimi vojaki in jim prijazno dala hrane in pijače. Ker pa se je naenkrat pojavila velika množina ruskih vojakov v bližini hiše, sta skrila avstrijske vojake v neko podzemeljsko šrambo. Eden od treh avstrijskih vojakov, ki je bil ranjen, je v tem skrivališču umrl. Dobra ruska dvojica je ostala dva vojaka skrivala v hiši še dvanajst tednov. Ko pa so Rusi zapustili okolico, sta jima dala kmečke obleke in jima pokazala pot. V kratkem času sta vojaka dospela k svojim četam in službi posestnik Bruhler še danes na severnem bojišču kot sanitetni vojak.

*** Przemisljski župan odpeljan v Sibirijo.** »Neue Fr. Presse« poroča:

Rusi so odpeljali przemisljskega župana dr. Vladimira Blazowskega v Sibirijo, ker ni hotel v imenu prebivalstva pozdraviti ruskega carja, ki je prišel dne 25. aprila v Przemysl. Isti listi poročajo tudi, da je umrl przemisljski škof Czechowicz vsled razburjenja, ker so mu Rusi odvzeli škofijo in ga prisilili, da se je izselil iz škofijske palače. Zadel ga je kap.

*** Promet v Panamskem prekopu.** List »Canal-Record« podaja natančen pregled prometa v Panamskem prekopu v prvem polletju otvoritve. Od 15. avgusta 1914 do 15. februarja 1915 je plulo skozi kanal 496 ladij, in sicer 252 proti vzhodu in 244 proti zapadu. Teh 496 ladij je imelo za 2,367.144 ton raznega blaga na krovu. Najvažnejši tovor je tvorilo žito, salpeter, premog, petrolej, les in bombaž. Teh šest vrst blaga je tvorilo skoraj tretjino vsega blaga. Dohodki prekopa so znašali v prvem polletju 8,317.000 mark. V januarju so se dohodki zvišali na 1,675.000 mark.

*** Leonardo da Vinci izumitelj strojne puške.** V časopisu »Das Weltall« piše Franc Feldhaus, ki se je posvetil študiju tehničnih izdelkov in izumov Leonarda da Vincija, da se imamo temu italijanskemu mojstru (roj. 1452 — umrl 1519) zahvaliti tudi za izum strojne puške. Feldhaus referira o Leonardovih risbah, ki predstavljajo model puške z večimi cevmi. S tem naj bi se doseglo, da bi se moglo izstreliti več strelcev hitro drug za drugim, toda v raznih smereh. Takemu stroju so tedaj rekli »orgle mrtvih«. Največji model, ki ga je predlagal Leonardo da Vinci, kaže puško z osmimi lafetami, vsaka z devetimi cevmi. Taka puška bi mogla torej oddati 72 strelcev. Sedanja strojna puška z obračljivo cevjo, v katero se avtomatično neprenehoma devajo patrone, ima seveda večji učinek, nego ga je imela imeti Leonardova puška z največjim številom cevi. Toda, kakor poroča Feldhaus, je veliki izumitelj vendarle pravilno razumel princip strojne puške in s svojo znanostjo tudi v tem oziru nadkrilil svojo dobo.

*** Argonski lev.** Specialni poročevalec »Timesa« podaja sliko generala Gouranda, ki je prevzel namesto generala d'Amadeja poveljstvo nad francoskim zborom v Dardanelah. Poročevalec piše: V Argonih si je postavil general Gourand svoje taborišče. Tu so topovi delovali bolj, kakor na drugih delih bojišča. Borba med nasprotnima vojskama ni bila bitka. Razkrojila se je v celo vrsto napadov in borb, v katerih je skušal drug drugega dobiti pred bajonet in v območje ročnih bomb. Tu si je pridobil general Gourand priimek »lev«. Nobeden ni izvrševal svoje naloge bolje, kakor on. Višji je, kakor navadni moški. Dolgo brado ima, kakor kak katoliški misijonar in stanovite oči, kakor mornar. Obraz mu je zagorel ter kaže, da je bil dolgo v vročem solncu Afrike. General Gourand je najmlajši častnik svojega reda. Vse svoje moči je posvetil kolonialni službi Francoske in na tem polju tudi izvršil sijajne čine. Sedaj je 47 let star. Poveljeval je na enem najvažnejših delov zadnje fronte. Pod njegovim sijajnim vodstvom so izvršili vojaki vse, kar so le mogli.

*** Amerikanski dobički v vojni.** »New York Times« poroča: »Federal Sugar Raffinerie Yonkes« je dobila naročilo za tri milijone dolarjev sladkorja, in sicer za najhitrejšo dobavo v Anglijo. Anglija plača 100 funtov po ceni 590 dolarjev. To je največje naročilo, ki ga je kedaj dobila Amerika za sladkor. »Westinghouse Electric Manufacturing« potrjuje naročilo za 28 milijonov dolarjev za orožje in za 60 milijonov šrapnelov. Kontrakti so sklenjeni ne glede na trajanje vojne. »New York Airbrake Company« je dobila od Rusije naročilo za 83 milijonov dolarjev šrapnelov. »Sun« poroča: William Joyce, predsednik »National Surety Company« je konstatiral, da je vojna podpora Amerika dosegla en bilijon dolarjev. Cela vrsta municijskih tovarn je bila vsled obilnih naročil prisiljena razširiti svoje obrate. Tako je bila družba »Remington Arms Union Metall Company« prisiljena, ki je zgradila v septembru lanskega leta pet tovarn prizidati še pot tovarn. — Istotako so tudi druge tovarne zelo razširile svoje prostore. V glavnem gre za dozidavo pred požarom varnih prostorov za shranjevanje smodnika in drugih eksplozivnih tvarin.

*** Marten Haleja granata za puške.** »Umschau« prinaša v zadnji številki ta - le zanimiv članek: »V bojih na Flandrskem se uporablja med drugim novo orožje, granata za puške. Že v rusko - japonski vojni so uporabljali pri obleganju Port Arturja razne vrste ročnih granat, ki so jih metali do 90 metrov daleč. Dobri učinek teh granat je spravi pred

leti Angleža Marten Haleja na misel, da bi zvezal to orožje z orožjem vojaka. Njegova granata obstoja v bistvu iz kovinaste cevi s premerom 3,5 cm. V tej cevi se nahaja druga cev. Med obema cevema se nahaja skrajno brizantno razstrelivo 115 gramov. Na skrajnem koncu notranje cevi se nahaja vžigalna kapica z živosrebno spojino, na katero pritiska granata. Če se granata ne uporablja, se zavaruje tako, da se ne more razpočiti. Na zgornjem delu zunanje cevi se nahaja obroč s 24 označenimi deli, ki jih eksplozija raztrga in se razprše na vse strani. Na dolnjem delu glavne cevi je pritrjena jeklena palica, ki se potisne v cev puške in s katero se granata odstrani. Z vsako poljubno puško se da granata odstreliti. Z nabojem 2 g smodnika leti granata 150 metrov daleč, s 3 g pa 300 metrov. Izvziban strelček lahko regulira pot granate. V boju v bližini je granato mogoče metati tudi z roko. V tem slučaju se odvijte palica in pritrdi se trak, s katerim se da granata metati. Razen tega se da uporabiti granata tudi za razdejanje zidov, mostov, tirov in dr. V tem slučaju se kapica namodest v netilno vrvice in tudi jeklena palica se odvijte. Štiri take granate lahko nosi vojak na hrbtu, ne da bi ga ovirale pri kretanju, nese jih pa lahko še več, ker so prav lahke.

*** Francoska kuhinja v XVIII. stoletju.** Sladkosnedeži postajajo danes nekam elegični, ako se spomnijo na nedavne lepe čase »dunajske« in »francoske« kuhinje. Kaj bi šele porekli francoski kavalirji XVIII. stoletja, katerim je bila fina grobova življenjske vrednosti. V palačah francoskih grand seigneurjev XVIII. stoletja je bila kuhinja »glavna atrakcija«. »Veliki gospod« je peljal novodošlega gosta predvsem v svojo kuhinjo, da mu razkaže njene znamenitosti in njeno uredbo. Kuharice niso bile v modi. Kdor je le mogel, si je najel kuharja. Šele proti koncu 18. stoletja so se vdomačevala kuharice tudi v aristokratskih kuhinjah. Mercier preiskuje v svoji leta 1872. izdani knjigi, prav resno prave vzroke tega kuhinjskega preobrata ter prihaja do originalnega zaključka, da si ohranijo kuharice dalj časa svoj finejši okus, kakor pa kuharji, »ki imajo že s 40. leti opalen jezik«. V konservativnih krogih pa je navzlic temu veljalo za kuhinjo isto pravilo, kakor za cerkev znani predpis: mulier taceat in ecclesia. Do začetka 17. stoletja je jedla fina gospoda le iz zlate in srebrne posode. Pozneje je po vzoru francoskega dvora zavladal porcelan; kralj Ludvik XIV. je dal namreč leta 1700 raztopiti vso svojo srebrno in zlato posodo, da si nakupi denarja ter je odredil, da se naj rabi pri njegovi mizi porcelan. V tem oziru se je razvil kmalu velik luksuz, dobivali so porcelan iz Japonske in Kitajske, tenek kakor papir. Serviral so se začetkom 18. stoletja na ogromnih krožnikih. Na sredo mize so postavili piramide skupno pečene različne mesa, kuretnina se je pekla posebej na raznju. Sladkarije so se podajale v pravih zgradbah, krožniki za sladke reči so bili bogato okrašeni, imeli so cele galerije, girlande, svetilke, statuete. Miza je bila navašna so godelovali pri sestavljanju namiznega aranžmaja slikarji in kiparji. Veliki kuhinjski umetnik je bil neki Carade. Izumil je led, ki se je počasi tajal. Stavil je na mizi celo zimsko pokrajino: zamrzlo reko z zasneženim drevjem. Pred očmi gostov se je pričel led tajati, sneg je gineval z grmovja in dreves in zimsko pokrajina se je izpremenila v spomladansko.

Brzojavna poročila.

Dve naredbi.

Dunaj, 20. maja. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko naredbo z dne 6. maja glede uprave okolišev trdnjav in naredbo poljedelskega ministra v sporazumu z ministrom za notranje zadeve z dne 19. maja glede prepovedi krmljenja z zelenim žitom.

Lovski zakon sankcioniran.

Dunaj, 19. maja. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung«: Njegovo Veličanstvo je z najvišjim sklepom z dne 26. marca t. l. podelil od kranjskega deželnega zbora sklenjenemu zakonskemu načrtu lovskega zakona za to kronovito svojo najvišjo sankcijo.

Italijanski veleposlanik v Carigradu.

Carigrad, 19. maja. (Kor. urad.) Listi priobčujejo ta - le komunikacije: Neki pridoboročnik, ki je prišel danes s svojim oddelkom skozi Pero, se je zadel ob neko osebo. Pozneje se je izkazalo, da je bila ta oseba italijanski veleposlanik. Ta, obžalovanja vredni dogodek, ki je izviral iz nepazljivosti, se je uravnal v zadovoljnost italijanskega veleposlanika.

Boji v Dardanelah.

Carigrad, 19. maja. (Kor. urad.) »Agenc. Telegraphique Milli«: Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti se tudi včeraj na kopnem ni pripetilo ničesar. Dne 17. maja so prisilile naše krite obrežne baterije sovražno okopnico, da je zapustila vsidrališče in ustavila ogenj proti našim baterijam na kopnem. Dne 18. maja so okopniki »Charles Martell« in »Henry IV.« ter sovražni torpedni razdiralec obstreljevali našo pethoto v rumelskem sektorju, pa so se umaknili pred ognjem naših rumelskih baterij. Popoldne sta okopnici »Inplakable« ter »Lord Nelson« ponovili poskus, pa sta bili obenem prepojeni. 200 od »Lord Nelsona« oddanih strelcev je zaradi premalo natančnega merjenja udarilo v vodo. Naše izgube so malenkostne. Tudi na drugih bojiščih ni nič važnega.

Angleško koalicijsko ministrstvo.

London, 19. maja. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: V parlamentu se trdovratno vzdržujejo vesti, da se pripravljajo koalicijski kabineti. Trije unioniisti voditelji so se pogajali z ministrskim predsednikom Asquithom. Trdi se, da bodo vstopili v kabineti: Balfour, Bonar Law, Chamberlain, F. S. Smith in lord Derby in da bodo odstopili: Haldane, Beauchamp, Lukas in Harbourn. Trdi se tudi, da je prvi mornariški lord Fisher odstopil in da bo Churchill odložil mesto prvega lorda admiralitete, ostal pa v kabinetu. Balfouru imenujejo kot Churchillovega naslednika.

London, 19. maja. (Kor. urad.) »Times« piše o izpremembi v ministrstvu: Opozicija mora biti v novem kabinetu ravno tako močno zastopana, kakor liberalci. Se pred delj, kakor enim tednom je rekel Asquith, odgovorjajoči na vprašanja v poslanski zbornici, da ni mislil na koalicijski kabineti, toda težkoče med Fisherjem in Churchillom so provzročile krizo. Tudi dejstvo, da se je zakonodaja glede alkohola ponesrečila in težkoče s sovražnimi tuji, so oslabile stališče vlade. K temu prihaja še vprašanje izdelovanja vojnega materiala.

»Daily Chronicle« piše: Pred 48 urami bi bilo 999 izmed 1000 liberalcev odločno odklonilo vsako misel, sestaviti koalicijsko ministrstvo. Danes stoji pred dejstvom, ki se je izvršilo za njihovim hrbtom.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Gospodična Ana!

Prejel pismo. Za sestanek sem vedno zvedel prepozno.

Pridem na sestanek, pišite, kdaj in kje.

73

A. A.

Prav poseben učinek
Odola tiči najbrže

v tem, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustno sluznico takorekoč

vsesa in jo nekako impregnira. Razumite neskončno pomembnost te prav posebne učinkovitosti Odola. Medtem ko druga ustna in zobna negovala učinkujejo samo malo sekund med čiščenjem ust, učinkuje Odol še cele ure po snaženju zob. O tem trajnem učinku Odola so preizkuse, ki so soglasno doglali, da te neprimerljive lastnosti Odola ni pri nobenem izdelku, ki za vsakdanje čiščenje ust in zob sploh pridejo v poštev.

Kdor Odol rabi dosledno vsak dan, torej kar se misli da, najbolje neguje zobe in usta.

„Nuisol“

od
Bergmanna & Co. Dečín o. L.

697

je in ostane prej ko slej nedosegljiv v svojem popolnoma naravnem barvanju las in brade. V zalogi v plavi, rjavi in črni barvi. — Cena steklenici K 2-50. Dobiva se pri drog. A. Kanc, drog. B. Čvančara, O. Fettič-Frankheim v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Sedež i zračni tlak 738 mm

mes.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	2. pop.	730.3	21.1	sl. jvzh.	del. oblak.
"	9. zv.	731.4	14.2	brezvetr.	oblačno
20.	7. zj.	732.0	13.7	sl. svzh.	dež

Srednja včerajšnja temperatura 16-1, norm. 14-5. Padavina v 24 urah mm 6-0.

Mirna stranka (3 osebe, brez otrok),

stanovanje

iz 2 velikih ali 3 manjših sob s pripadki, za avgust. 1268

Ponudbe na upr. »Slov. Naroda«.

Poceni! Poceni!

Dokler traja zaloga, oddajam še lepe slanike

po K 11— za 100 kmd. Dalje oddajam, dokler zaloga traja **umetno surovo maslo**

v zabojih à 30 kg à K 4— za kg. Dalje imam na zalogi precej **SARDIN**, ter naj se kupci obrnejo na trdiko

A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15. 1250

Svarilo.

Podpisani opazuje zadnji čas, da ga gotove osebe souslužencev na popolnoma neutemeljen način po progi obrekujejo. Dotične osebe svarim že vnaprej, da če njih imena izsledim, jih tiram brez pardona pred sodišče na odgovor.

Ljubljana, dne 20. maja 1915.

Alojzij Dolinar,

1272 nadspovednik c. kr. drž. žel.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne 3523

BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo in modne predmete.

Zelo solidna trdka:

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah

in krstni opravi.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katere okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bojniških blagajin južne železnice, kr. tobačne tovarne in okr. bojniške blagajne v Ljubljani.

Naznanjam v imenu vseh sorodnikov prežalostno vest, da je moj sin, gospod

Josip Poklukar

posestnik in solastnik tiskarne ter litografije

po daljši bolezni, dne 19. maja 1915 ob pol 3. uri popoldne umrl.

Pogreb se vrši v petek, dne 21. maja 1915, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 12 na pokopališče na Viču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v različnih cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 19. maja 1915.

Aleksandrina Poklukar roj. Blasnik.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

1270

Preselitev!

Ivana Schiller naznanja cenj. damam tu in na deželi preselitev svojega modnega salona na Kongresni trg št. 6

ter se tem potom najudaneje priporoča za nadaljno naklonjenost. 1672

Z odličnim spoštovanjem

Juana Schiller.

Št. 7713.

1271

Razglas.

Temeljem ukaza c. kr. deželne predsednika z dne 12. aprila 1915, št. 7196, razglašena dne 15. aprila 1915 pod št. 5755, pozivlje mestni magistrat vse obrtnike, ki v Ljubljani prodajajo strankam na izkaznice moko in kruh, da v smislu točke XII. in XIV. citiranega razglašila, če tega doslej niso storili, **redno vsak teden vse odrezke krušnih kart, ki so jih za razpečano blago prejeli, prinašajo na mestni magistrat, kjer bo v ta namen v magistratni krušni poslovalnici vsake srede in sobote od 8. do 12. ure popoldne navzočen organ mestnega magistrata, ki bo te odrezke prevzemal in tudi vidiral zabeležne knjige.**

Odrezke je prinašati v papir zavite, na zavitku označiti ime prodajalca in če mogoče tudi število odrezkov.

Proti obrtnikom, ki se po tem naročilu ne bodo ravnali, se bo po obstoječih zakonitih določilih postopalo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. maja 1915.

Ravnokar došla

velika izbira

umetniških in drugih vsakovrstnih

razglednic.

NARODNA KNJIGARNA

Prečernova ulica.

Kupi se

kislo zelje
in
repa.

Ponudbe na upravn. Slov. Naroda pod „zelje-repa/1242“. 1242

Št. 10.765.

1188

Razglas.

Na ustanovnem zavodu za gluhanost v Ljubljani se bodo ako razmere to dopustijo s pričetkom šolskega leta 1915/16 nanovo sprejemali gluhanostni šolobvezni otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za prijem k pouku, oziroma za sprejem v zavod, so:

1.) Gluhonemost ali takšna stopinja naglušnosti, da se dotičnik s poslušanjem ne more naučiti glasovnega jezika;

2.) izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in

3.) primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.

Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumni in božastni otroci kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe.

Ravnokar se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna pričuti se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki močijo posteljo.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasi ob svojem času.

Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano, groti plačilo letnega zneska 300 K.

Ako se uboštvo dokaže, se preskrbovalni stroški lahko znižajo ali popolnoma spregledajo.

Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar jih morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim perilom. Znotranji gojenci morajo in sicer tudi kadar so preskrbovalni stroški znižajo ali spregledajo, v zavodu sledeča oblačila v dobrem stanu in zasnemovana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 naprsne jopice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.

Prošnje za prijem k pouku, oziroma za sprejem znotranjih gojencev v zavod, je

do 20. junija 1915. l.

vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhanost v Ljubljani

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

- a) z rojstnim listom,
- b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
- c) z zdravniškim izpričevalom o gluhanosti z napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti,
- d) z domovinskim listom,
- e) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik,

Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za znotranjega gojenca, je priložiti vrhutega zavezno pismo, da bode plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto ali pa v zakoniti obliki napravljeno ubožno izpričevalo.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospelo po 10. juniju t. l. in ki bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhanost ali ki bi bile pomanjkljivo opremljene, ne bodo upoševale.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 6. maja 1915.

„SLAVIJA“

Vzajemne zavarovalna banka v Pragi. . . .

Reservni fond K 60.780.720-12. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 120.935.304-25.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojava dela:

Generalno zastopstvo v Ljubljani

čigar pisarne so v lasni ban-

čni hiši

v Gosposki ulici šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajimi se 11

Naglušnost,
šumenje v ušesih itd. ozdravi Otizman. Cena 370 K. Brošura zastoj proti poštnini za nazaj.
M. Wojacek, München, Paul Heysestr. 5.

Ceno se proda

stroj za sladoled

z ledno omaro. 1267

Več pove Brandt, Sp. Slaka.

Travnik

v Mestnem logu se da v najem.

Naslov se izve v upravnistvu »Slovenskega Naroda. 1254

Brivski pomočnik

lahko nastopi takoj dobro in stalno mesto pri J. Svetec, brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. 1269

Sprejme se 1274

prodajalec

za usnjarsko obrt. Ponudbe na naslov

K. A. Kregar,
Sv. Petra cesta, Ljubljana,

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 8

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Gospodična

iz boljše rodbine, večja hišnega dela, se išče kot sobarica k dvema damama. Najprijaznejše postopanje. Plača 20 K. — Naslov: **Ivana pl. Spun-Strizić dobro Bencetić, pošta Draganič.** 1224

Novo za pomlad!

Za dame:

modni niski čevlji, lične american oblike, la chevreau s lakapicami, na gumbce in s jermenčki, elegantni niski čevlji, nova kratka fasona, la chevreau s lakapicami, na gumbce in vrvice, solidni niski čevlji, eleg. nove fasona, la chevreau temnorjave barve, na gumbce in vrvice, trpežni niski čevlji, american in druge oblike, la Willowcalf, temnorjave barve, s jermenčki in gumbi, Glace niski čevlji, s lahkim svetlim oblekam, odprte Pumps oblike in s špango, Lakasti niski čevlji, samo moderne oblike.

Za gospode:

elegantni chevreau čevlji fine kvalitete, american in navadne oblike s in brez lakapic, trpežni boxcalf čevlji, moderne fasona, temnorjavi čevlji, fini chevreau, elegantne oblike, temnorjavi čevlji, fino in trpežno boxcalfusnje, nove fasona.

Za otroke:

niski in visoki čevlji, črne, temnorjave barve itd., samo priznane kvalitete.

Specijalna trgovina čevljev

Anglo - Novak - Ljubljana.

Več lepih stanovanj

se odda za takoj v najem 5 minut od kolodvora. V hiši je kopališče, gostilna, kegljišče. Strankam, katere imajo do ribolova veselje, je ta na razpolago.

Poizve se pri lastniku **Franu Grebencu**, veleposesniku in gostilničarju pri kolodvoru, **Trbovlje, Stajersko.** 1248

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kuponom 3-10 dolgo
za popolno moško obleko
(suknja, hlače, telovnik)
:: stane samo ::

1 kupon 8 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za dam-ske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana

Zaloga tvornice za sukno

Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci veliko prednost. Največja izbira. Stalne naj-nižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvrše najpozorneje in natančno po vzorcu. 465

500 hektolitrov belega vina

in večjo množino praznih sodov iz zapuščine umrlega Josipa Vodnika v Sp. Siskli se bode prodajalo

25. maja t. l. potem prostovoljne dražbe.

Dražba se prične 25. t. m., to je v torek po Binkoštih ob 9. uri dopoldne v hiši št. 76 na Celovški cesti v Sp. Siskli in se bode po potrebi nadaljevala tudi naslednje dneve.

K obilni udeležbi vabijo

Josipa Vodnika dediči.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA

parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.
Ceniki na razpolago. Ceniki na razpolago.

Za birmance in botre

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo obte
po najnižjih cenah in solidni postrežbi.

Naznanilo.

Vljudo naznanjam, da sem z današnjim dnem
otvoril v Prešernovi ulici št. 9 staroznane

„Restauracijo Perles“

katero sem popolnoma na novo preuredil in povečal ter so slavnemu občinstvu restauracija, veranda, vrt in kegljišče na razpolago.

Skrbel bodem za dobro kuhinjo, dobra naravna vina in točno postrežbo ter se priporočam z odličnim spoštovanjem

1251

Franco Krvarič.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kito, podlage in mrežice
vseh vrst; glodalniščne in toaletne
potrebščine itd.

KUC

zdravniško priporočeno k. l. tvrdo vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 3 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4-80. — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale,
Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprane in neoprane

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

962

Voznilno po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
Mestni trg 22.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam

3314

: slamnike le najfinejše izvršbe. :

Žalni klobuki vedno na razpolago.

Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Postavno

varovano.

Edina izdelovalnica mojih patentovanih
spominskih prstanov.

Zahtevajte cenik istih!

Zahtevajte cenik istih!

Bogata zaloga

!! : birmanskih daril : !!

po priznane nizkih cenah. Blago samo iz prvovrstnih tovarn.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec,
Ljubljana, Wolfova ulica 3.